

uilen, rondsnuffelende Egels, kikkers, padden, muisjes en mieren die op de grond liggende kleine vlindertjes weten te pakken.

Zoals iedereen inmiddels wel weet, het Fochteloërveen is mijn ‘territorium’. Geweldig dat dit jaar weer genachtvlinderd is aan de rand van het hoogveengebied. Met vijf lakens die precies over de grens in Drenthe stonden, vingen VWF leden de nachtvlinders uit Friesland. Het kwam spontaan in me op om ook eens aan de andere kant nabij de Norger Petgaten te staan. Een voormalig veeteelt gebied wat betrokken was bij het LIFE project van de EU, is enkele jaren geleden omgevormd tot zogenaamde ‘nieuwe natuur’. De Struik- en Dopheide schiet de grond uit, evenals diverse soortengroepen. Het ligt aan de Drentse kant, nabij het Esmeer, dicht tegen het veen aan. Jammer genoeg meenden enkele leden van de VWF de wereld over te moeten reizen, nét nu .. Alleen als beginner met de eerste keer op reis met mijn spulletje tussen campinggasten en de beheerders, leek me niet een goed idee. Anneke, ze kwam, altijd enthousiast om te nachtvlinderen. Of we de opstellingen helemaal op de juiste plaats hadden geplaatst moest eerst blijken. Achteraf gezien stond Anneke op een kade misschien net niet goed, maar dat weet je pas achteraf. Ikzelf stond wat tussen de campers en caravans in met een open ruimte, vlakbij bosschage. Misschien had ik ook net meer bij moeten gaan staan. Hoe dan ook, het was een erg leuke avond in erg plezierig gezelschap. Ik heb weer veel geleerd, echt super!

De leukste vangst die avond was toch wel een vrouwtje Plakker (*Lymantria dispar*) (foto zie pag. 21) op het laken!

Het vlinderjaar 2019   Herre Seepma

Als pure liefhebber van vlinders besloot ik om niet een verslag te maken van al mijn waarnemingen in 2019, maar gewoon mijn beleving van dit jaar. Laat ik beginnen met hoe het voor mij eens begonnen is. Voor zes jaar kwamen wij te wonen in een nieuw appartement in Drachten waar men heeft geprobeerd om de natuur een beetje te vormen met glooiingen en wat waterpartijen. Gedeeltes worden onderhouden en een gedeelte mag zijn gang gaan. Het geheel wordt omringd door water. Dat leverde een stukje wilde natuur op waarin allerlei grassoorten en riet opkomen, maar ook brandnetelbossen en distels. In de loop der tijd kwamen en gingen plantensoorten zoals moerasandoorn, waarop zwartsprietdikkopje en groot dikkopje zich thuis voelden. Maar die dus verdwenen met deze plant. Gewone rolklaver en kattenstaart hebben het moeilijk, maar zijn er nog wel. Verder komen er enorm veel elzen op en wat grauwe wilg. Langs de kanten staan veel oudere eikenbomen, gelukkig nog zonder de eikenprocessierups. Dit levert een dagvlinderstand op met vaste gasten als citroenvlinder, kleine vos, dagpauwoog, gehakelde aurelia, icarusblauwtje, boomblauwtje, eikenpage, klein en groot koolwitje, klein geaderd witje, landkaartje, oranjetipje en bont zandoogje. En als jaarlijkse trekkers atalanta en distelvlinder, waar ik er dit jaar tussen de dertig en veertig stuks van zag. Door mijn aandacht

hiervoor was het logisch dat ik ook weleens dagactieve nachtvlinders tegenkwam. Om daar een naam bij te krijgen werd er druk op internet gezocht naar sites die mij verder konden helpen. Na o.a. vlindernet en microlepidoptera bezocht te hebben kwam ik bij de vlinderwerkgroep Friesland. Daar stond een andere Drachtster namelijk Gerrit Tuinstra op die nogal thuis was in de nachtvlinders. Na mijn bezoek bij hem en het zien van de grote aantallen opgezette nachtvlinders werd ik enthousiast voor deze kant van het vlinderen. Ik ontdekte daarna in mijn woonomgeving steeds meer soorten nachtvlinders, zelfs tot mijn verbazing midden in de winter. Ik begon meer avonds rond te gaan met een zaklamp en zag allerlei soorten vlinders. Het bleek nog niet mee te vallen die op naam te krijgen, maar ik kreeg veel hulp bij het benoemen. Vorig jaar ben ik ook begonnen met tegenover mijn huis te smeren op een boom. Dit leverde weer soorten op die ik anders waarschijnlijk niet gezien had, zoals *Catocala nupta* (rood weeskind), *Habrosyne pyritoides* (vuursteenvlinder) en *Thyatira batis* (braamvlinder). De bijzonderheden in 2019 waren voor mij wel: *Anania stachydalis* (bonte coronamot), *Mythimna l-album* (witte l-vlinder), *Cydalima perspectalis* (buxusmot), *Agrochola lunosa* (maansikkeluil) en voor het tweede jaar *Synanthedon speciformis* (elzenwespvilinder). Daarnaast ben voor het eerst mee geweest met een aantal lichtavonden van de vlinderwerkgroep naar Bakkeveen, het Fochtelooerveen en Appelscha. Hier zag ik een aantal vlinders die ik bij mij in de omgeving niet zo gauw te zien krijg. Een aantal pijlstaarten zoals *Sphinx pinastri* (dennenpijlstaart), *Sphinx ligustri* (ligusterpijlstaart) en *Deilephila elpenor* (groot avonddood). Met als hoogtepunt in het Fochtelooerveen een tweetal Hyles gallii (walstropijlstaart). Ook bijzonder was de waarneming van zowel man als vrouw van *Panthea coenobita* (schijn-nonvlinder). In Appelscha was het meest bijzonder de spinner *Trichiura crataegi* (grijsbandspinner). Kortom zeker avonden die voor herhaling in aanmerking komen. Het wachten wordt nu op een aantal herfstvlinders zoals *Conistra vaccinii* (bosbesuil) en de *Epirrita*-soorten.

Nachtvlinderwaarnemingen in het Blauwe Bos en bij het Burgumer Mar 2019 Reinder Wijma & Natalia Zacarias

Burgumer Mar

Dit jaar mochten wij wederom een vergunning van Staatsbosbeheer ontvangen om te nachtvlinderen rond het Burgumer Mar en de Leien. Afgelopen jaar hebben wij 4x in het Burgumer Mar gebied (oostelijke oever) gestaan met onze 400W HPL lamp. Bij De Leien hebben wij dit jaar niet gestaan omdat het gebied al vrij compleet door ons is geïnventariseerd de afgelopen jaren. Ondanks het beperkt aantal keren dat we in het Burgumer Mar gebied hebben gestaan konden er een behoorlijk aantal soorten aan de incomplete lijst toegevoegd worden. Vermeldenswaardig als nieuwe soorten Spinneruilen (Erebidae) zijn hier de Sneeuwbeer (*Spilosoma urticae*), Satijnvlinder (*Leucoma salicis*), Bruine Sikkeluil (*Laspeyria flexula*) en het Klein